

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2026
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	Hf-enkeltfag
Fag og niveau	Psykologi C (elearning)
Lærer(e)	Kirstine Riiber Wind
Hold	25psyc22
Kursusuger	15 uger - med en afleveringsopgave om ugen

Oversigt over tematiske undervisningsforløb:

Tema 1	Introduktion: Psykologi C
Tema 2	Menneskets udvikling
Tema 3	Mennesker i med- og modgang
Tema 4	Mennesket bag arbejdet og skærmene

Tema 1	Introduktion: Psykologi C
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Personlighed & identitet, udviklingspsykologi, socialpsykologi og kognition & læring.</p> <p><u>Beskrivelse af temaet:</u></p> <p>I det første tema arbejder vi med en bred vifte af teorier med forskellige psykologiske tilgange og vi inddrager de tre videnskabelige retninger. Vi arbejder med teoretikerne Skinner, Bandura og Giddens, der lægger mest vægt på miljøets påvirkning af mennesker. Herefter arbejder vi med Darwin, Freud og Piaget, der vægter arvens påvirkning af mennesker højt. Forløbet er struktureret, så teorier, der lægger mest vægt på miljømæssige aspekter kommer først efterfulgt af psykologiske teorier, der fokuserer mest på arvens betydning.</p> <p>Gennem teamet anvendes der forskellige teoretiske tilgange til køn - ud fra opfattelsen af at der findes to køn – ud fra diverse cases.</p> <p>Kursisterne vil løbende skulle forholde sig kritisk til teorierne og arvens og miljøets prægning af mennesker.</p> <p>Ugeopgave 1 om Introduktion til psykologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundlæggende psykologi og socialpsykologi iBog: Kapitel 1 om "Hverdagspsykologi og pop-psykologi" • Grundlæggende psykologi og socialpsykologi iBog: Kapitel 1 om "Den videnskabelige psykologi" & "De vigtigste psykologiske tilgange". • Læreplanen for psykologi c. <p>Ugeopgave 2 om Skinner og Bandura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje i bog, kap. 2 Video om. "Den mangfoldige psykologi" som opsamling om de forskellige psykologiske tilgange https://psykveje.sy-stime.dk/?id=4760&L= • Psykologiens veje iBog, kap. 9: "Fra behavioristisk til social-kognitiv lærings-teori". • "Seje piger og søde drenge". April 2011 pædagogernes fagblad • Watsons eksperiment med lille Albert (indlæring af frygt): http://www.youtube.com/watch?v=XtOucxOrPQE&feature=related • Skinners boks (indlæring ved straf eller belønning): https://www.youtube.com/watch?v=sK0cOrmuAwg • Banduras bobo doll (indlæring ved imitation): https://www.youtube.com/watch?v=eqNaLerMNOE

	<p>Ugeopgave 3 om Giddens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teksten Postmoderne Psykologi (fra Hvorfor ryger Nille?) liv.dk Fo-rebyggelsesprojekt om Ung og Rygning, Kræftens Bekæmpelse • Psykologiens veje iBog, kap. 19: Ungdom og senmodernitet: Føl-gende afsnit: Sociale arenaer, roller og identitet, det multiple selv og identitet som et refleksivt projekt. • Klæder skaber børn fra Socialpædagogen. Børn & Unge, april 2011. <p>Ugeopgave 4 om Darwin og Freud</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Evolutionspsykologi og Parforhold" af Jonatan K Karnøe • "Psykoanalysen" fra Psykologiske Perspektiver af Ole Schultz Lar-sen, 1998, s. 13, 19 – 29. • YouTube: The Marshmallow test: https://www.youtube.com/watch?v=QX_oy9614H <p>Ugeopgave 5 om Piaget og køn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje iBog: Kap. 4: "Køn og kønsforskelle" • Psykologiens veje iBog: Kap. 12: Den 1. side om. "Assimilation og akkommodation". • Psykologiens veje iBog: Kap. 2 om: "Kognitiv psykologi om kogni-tive skemaer" • "Fra Bruce til Brenda" fra Psykologiens veje kap: 2 • "Kønskampen i børneopdragelsen er død", Information, 08.10.08
Omfang	5 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Der arbejdes på at eleverne tilegner sig en basal videnskabsteoretisk forståelse, samt forståelse af, at menneskets psyke kan forstås ud fra flere vinkler. Derudover dækker teorierne både miljømæssige såvel som arvelige påvirkninger i personlighedspsykologien.</p> <p>Det vil være gennemgående, at de tre taksonomiske niveauer – et problemorienteret, et redegørende og et diskuterende vil være grundlaget for arbejdet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Undervisningen foregår asynkront via teams. Derfor vil opgaverne bygge på skriftlige opgaver, som kursisterne laver selvstændigt.

Tema 2	Menneskets udvikling
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Personlighed & identitet, udviklingspsykologi og kognition & læring.</p> <p><u>Beskrivelse af temaet:</u></p> <p>I dette tema arbejder vi med Daniel Stern og ser på, hvordan det lille barn udvikler sig. Vi gennemgår også John Bowlbys tilknytningsteori, herunder indre arbejdsmodeller samt begreberne tryk basis og sikker base. Derudover ser vi på Mary Ainsworths tilknytningsmønstre og undersøger, hvorfor nogle voksne kan have vanskeligt ved at påtage sig ansvar og rollen som forældre.</p> <p>Herefter arbejder vi med forskellige former for omsorgssvigt. Vi læser om René Spitz' undersøgelser i et kvindefængsel og gennemgår Harry Marlow's abeforsøg. Dernæst undersøger vi symptomer og reaktioner på omsorgssvigt samt arbejder med begrebet resiliens. Vi ser også på, hvordan man på længere sigt kan bearbejde oplevet omsorgssvigt, enten gennem pædagogisk støtte med en behavioristisk eller tilknytningsteoretisk tilgang eller ved at skabe oplevelse af sammenhæng (Antonovsky). Til sidst ser vi på konsekvenserne af omsorgssvigt og arbejder med en case om emnet.</p> <p>Ugeopgave 6 om Sterns udviklingsteori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje iBog: Kap. 6: Udviklingspsykologi: Afsnittet."Daniel Stern og hans fem udviklingstrin". • Det gode samspil: https://www.youtube.com/watch?v=lvc61awUSak • Still face eksperimentet: https://www.youtube.com/watch?v=apzXGE-bZht0&t=2s <p>Ugeopgave 7 om Bowlbys tilknytningsteori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje iBog: Kap. 6: Udviklingspsykologi: Afsnittet: "John Bowlby og Mary Ainsworth". • Anvendt Psykologi, 2005: "En tryk basis", s. 200-206. • "Fremtidens døgninstitution: Rebekka og Jason i samme verden" fra Socialpædagogen, 03.09.10. • Mary Ainsworths Fremmedsituationstesten: https://www.youtube.com/watch?v=QTsewNrHUHU&t=2s <p>Ugeopgave 8 om omsorgssvigt og resiliens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje iBog: Hele kap. 8: "Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt". • "Langsigtede virkninger af omsorgssvigt" af Ole Schultz Larsen. • Psykologiens veje iBog: Kap. 23: Stress og coping: Afsnittet: "Oplevelse af sammenhæng (OAS)". • "Fremtidens døgninstitution: Karen gjorde forskellen fra Socialpædagogen", 03.09.10

	<ul style="list-style-type: none"> • Youtube: Harlows forsøg med Rhesusaber: http://www.youtube.com/watch?v=OrNBEhzig8I • Youtube: Spitz' optagelser af omsorgsvigtede børn: https://www.youtube.com/watch?v=VMWb8rfU-rg&t=1s • Dokumentar: Min barndom i helvede, om Lisbeth Zornig Andersens opvækst: https://www.youtube.com/watch?v=diDRwifqi5s
Omfang	3 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Kursisterne skal kunne give en definition af, hvad god omsorg er og kunne redegøre for Sterns udviklingsteori og hans begreber samt anvende dem ud fra casemateriale. Formålet er også at kunne redegøre for moderne spædbarnsforskning. Derudover er læringsmålet med Bowlbys-og Answorths' tilknytningsteori at forstå, hvordan tilknytningen foregår og dens betydning for barnet på længere sigt.</p> <p>I arbejdet omsorgssvigt skal kursisten kunne skelnes mellem forskellige former for omsorgssvigt og de forskellige resiliensfaktorer. Der inddrages også tekster omkring det konkrete pædagogiske arbejde med børn og unge, der har været udsat for omsorgssvigt.</p> <p>Det vil være gennemgående, at de tre taksonomiske niveauer – et problemorienteret, et redegørende og et diskuterende vil være grundlaget for arbejdet.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Undervisningen foregår asynkront via teams. Derfor vil opgaverne bygge på skriftlige- eller mundtlige opgaver, som kursisterne laver selvstændigt.

Tema 3	Mennesker i med- og modgang
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <p>Personlighed & identitet, socialpsykologi og kognition & læring.</p> <p><u>Beskrivelse af temat:</u></p> <p>I dette tema arbejder vi først med, hvordan mennesker reagerer på kriser. Vi ser på krisens forskellige faser med udgangspunkt i Johan Cullbergs kriseteori og gennemgår Sigmund Freuds forsvarsmekanismer. Kursisterne analyserer desuden en dokumentar om den unge mand Benjamin og hans kriseforløb efter tabet af begge forældre.</p> <p>Herefter arbejder vi med konflikter og konfliktforståelse. Vi ser blandt andet på konflikttrappen som en 8-trinsmodel samt forskellige måder at håndtere konflikter på: den undvigende, tilpassende, konkurrerende, samarbejdende og kompromissøgende stil. Derudover arbejder vi med teorier om kognitiv dissonans og social identitet. Vi undersøger, hvordan mennesker kategoriserer sig selv og andre gennem begreberne in-groups og out-groups, og hvordan dette hænger sammen med gruppestrukturer i både små og store fællesskaber. I den forbindelse inddrages også fordomme, stereotyper og identitetsdannelse.</p> <p>Vi fortsætter arbejdet med identitet og sætter fokus på forskellige former for identitet samt social identitetsteori.</p> <p>Temaet tager overordnet afsæt i socialpsykologien, hvor centrale gruppebegreber og socialpsykologiske undersøgelser præsenteres, herunder forsøg udført af Solomon Asch og Stanley Milgram.</p> <p>Ugeopgave 9 om kriser</p> <ul style="list-style-type: none">● Psykologiens veje iBog: Kap. 28: "Kriser og kollektive katastrofer".● Psykologiens veje iBog: Kap. 16: Psykoanalyse: Afsnittet: "Forsvarsmekanismer".● Dokumentar: "Benjamins Tragedie": https://vimeo.com/18005925● Selvproduceret materiale og indtaling om at lave en psykologisk problemstilling

	<p>Ugeopgave 10 om konflikt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvendt psykologi, 2005: "Konflikter", s. 354-358. • Psykologiens veje iBog: Kap. 20: Kommunikation: Afsnittet: "Afspænding, jegsprog og cirkulær forståelse". • Psykologiens veje iBog: Kap. 21: Socialpsykologi: Afsnittet: "Solomon Asch". • Psykologiens veje iBog: Kap. 24: Ondskab: Afsnittet: "Lydighedens dilemma". • Youtube: Aschs eksperiment: http://www.youtube.com/watch?v=QzS5LS6m3KE&feature=related • Youtube: Milgrams eksperiment: https://www.youtube.com/watch?v=eTX42IVDwA4 • Case: Konflikten endte med fyringer fra BUPL. <p>Ugeopgave 11 om holdninger og social identitetsteori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje iBog: Kap. 21: "Socialpsykologi". Hele kapitlet • Psykologiens veje iBog: Kap. 19: Ungdom og senmodernitet: Afsnittet: "Hvad er identitet"? • "Social identitetsteori", af Jonatan Kolding Karnøe. • Case: "Indsatte redder fangevogter fra overfald", Politiken.dk, 7. juli 2009.
Omfang	3 uger
Særlige fokuspunkter	<p>Temaet om kriser har til formål at give indsigt i menneskers sårbarhed samt de psykiske processer, der kan opstå i forbindelse med kriser. Der arbejdes med krisens forskellige faser og med brugen af forskellige forsvarsmekanismer.</p> <p>Derudover giver temaet viden om konflikter mellem individer og grupper samt forståelse for, at mennesker ikke altid handler rationelt. Der sættes også fokus på grupper og de processer, der opstår i og omkring dem, ligesom der arbejdes med social identitetsteori og forskellige former for identitet.</p> <p>Gennem hele temaet arbejdes der med de tre taksonomiske niveauer: det redegørende, det problemorienterede og det diskuterende niveau.</p>
Væsentligste arbejdsformer	Undervisningen foregår asynkront via teams. Derfor vil opgaverne bygge på skriftlige opgaver, som kursisterne laver selvstændigt.

Tema 4	Mennesket bag arbejdet og skærmene
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Personlighed & identitet, socialpsykologi og kognition & læring.</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Arbejds- og organisationspsykologi</p> <p><u>Beskrivelse af temaet:</u> Temaet tager afsæt i grundlæggende teorier om stress, herunder stressens funktion, hvor både fysiske og psykiske faktorer inddrages. Derudover arbejdes der med forskellige former for stressorer.</p> <p>Herefter introduceres teorier om psykisk arbejdsmiljø, herunder Karaseks krav-kontrol-model. Forløbet vil desuden kort behandle Scientific Management, Human Relations-skolen samt Lewins ledelsesstile. Stress og arbejdsmiljø fungerer som den overordnede referenceramme gennem hele forløbet.</p> <p>Afslutningsvis sættes der fokus på læring i organisationer. Her gennemgås tavs og sproglig viden samt behavioristiske og kognitive tilgange til læring. Derudover arbejdes der med kommunikation og sociale medier.</p> <p>Ugeopgave 12 om Stress og arbejdsmiljø</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje i Bog: Kap. 23: Stress og coping: Afsnittene: "Stress og coping", "Akut og kronisk stress" og "Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer". • "De seks guldkorn" fra Videncenter for Arbejdsmiljø. • YouTube klip: DSB tur-retur: http://www.youtube.com/watch?v=RoejvYCEZMs • Case: It-Bjarne (en eksamenscase) <p>Ugeopgave 13 om Organisation og ledelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje i Bog: Kap. 23: Stress og Coping: Afsnittet: "Fra industri- til service- og til vidensarbejde". • Psykologiens veje: Kap. 21: om: "Ledelsesteorier" • Artikel: "Mindre stress med fælles planlægning i Hjemmepleje Øst". fra Videncenter for Arbejdsmiljø. <p>Ugeopgave 14 om Læring i organisationer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje i Bog: Kap. 13: Viden, læring og undervisning: Afsnittet: "Tavs og sproglig viden". • Psykologiens veje i Bog: Kap. 17: Eksistentiel og humanistisk psykologi: Afsnittene: "Maslows behovshierarki" samt "Højdepunktsoplevelser og flow". • Artikel: "Mød en socialrådgiver fra Uddannelses Guiden" (Undervisningsministeriet). <p>Ugeopgave 15 om Kommunikation og metode</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psykologiens veje i Bog: Kap. 20: Læs kun: "Mobilen og de sociale medier". • Psykologiens veje: Kap. 3: Læs kun "kvantitativ og kvalitativ metode" • Selvproduceret ark om "Fremgangsmåde i psykologi - metode" (ved artikler/casen og undersøgelser)

	<ul style="list-style-type: none"> • Eksamensopgave fra "Ved det grønne bord" psykologi c 2022 og de fire videoer hertil. • Bilag 1: Forsker: Skærmene har invaderet vores liv - det er på tide, vi gør modstand Kilde: Bent Meier Sørensen, Videnskab.dk d. 14/01 2019 Anslag: 3.706 • Bilag 2: Teenagere: Vores forældre giver os ingen regler for opførsel på mobilen Kilde: Laura Marie Sørensen, dr.dk d. 26/6 2019 Anslag: 3.112 • Genopfriskende materiale om eksamen
Omfang	5 uger
Særlige fokus-punkter	<p>Forløbet har til hensigt at give kursisterne et overblik over forskellige aspekter af arbejdslivet.</p> <p>Udgangspunktet er stress og arbejdsmiljø, og det vil fungere som en løbende reference-ramme. Efterfølgende er ønsket, at læring på arbejdspladsen introduceres. Krav-kontrol-modellen indeholder en akse der fører mod stress. Den anden akse fører mod udvikling og læring. Ved at starte i stress og afslutte i læring er cirklen sluttet – det sunde arbejde kontra det udviklende arbejde.</p> <p>Til slut ser vi på hvordan kommunikationen i det postmoderne samfund er præget af mobilsens og de sociale mediers indtog og hvordan denne udvikling præger os. Herudfra øver vi de metodekritiske færdigheder ud fra tekstens kvantitative og kvalitative undersøgelser.</p> <p>Endelig vil en eksamensøvelse give mulighed for at repetere dele af pensum.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningen foregår asynkront via nettet. Derfor vil opgaverne bygge på skriftlige- eller mundtlige opgaver, som kursisterne laver selvstændigt.</p> <p>Undervisningen afsluttes med en frivillig spørgedag på skolen eller via teams med evaluering, blande spørgsmål og fokus på den kommende eksamen.</p>